

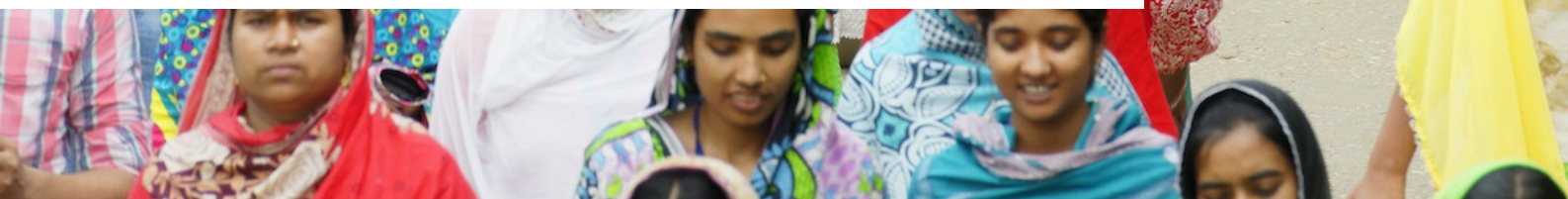

Statsbygg

Rapportering offentlige anskaffelser 2022

for offentlig sektor (ikke omfattes av åpenhetsloven)

□

Til lesere av rapporten

Offentlig sektor er landets største kunde og forbruker. Med dette følger stor innkjøpsmakt og et stort ansvar. Gjennom forvaltning av felleskapets ressurser skal offentlige virksomheter gå foran og ha et sirkulært og bærekraftig forbruk, og etterspørre varer og tjenester som er tilvirket etter høye etiske og sosiale standarder for arbeids- og miljøforhold i både egen virksomhet og i leverandørkjeden.

Den nye åpenhetsloven (Lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold) vil gi offentlig sektor et enklere arbeid med å ettergå at leverandører etterlever de forpliktelser som følger av anskaffelseslovens §5 om å respektere menneskerettighetene. I følge Oslo Economics Konsekvensutredning av lovforslaget om åpenhetsloven, så oppfyller bedriftsmedlemmer i Etisk handel Norge åpenhetslovens krav om redegjørelse for aktsomhetsvurderinger og langt på vei informasjonsplikten. Et viktig verktøy for oppdragsgivere i leverandøroppfølgingen er det nasjonale kontraktsvilkåret for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter, som er utarbeidet av Etisk handel Norge og Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ). Kontraktsvilkåret stiller krav til leverandørers aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og OECDs retningslinjer.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å bruke sin innflytelse til å øke oppslutningen om etisk handel og jobbe aktivt for å ivareta mennesker, samfunn, miljø og dyrevelferd. For medlemmer i offentlig sektor betyr det at innkjøpsmakten skal brukes på en måte som fremmer ansvarlig og bærekraftig handel og konkurranse på like vilkår mellom leverandører, der grunnleggende menneskerettigheter er en viktig komponent på lik linje med pris, miljø, kvalitet og leveringssikkerhet. En viktig målsetting er derfor at etisk handel skal bidra til at bare seriøse leverandører tildeles offentlige kontrakter. En annen, og like viktig målsetting, er at offentlig sektor anskaffer varer og tjenester på en måte som bidrar til at de som lager produktene og tjenestene får grunnleggende menneskerettigheter oppfylt og at produksjonen ikke skader miljø eller klima eller bidrar til korrupsjon.

Medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet til årlig å rapportere om fremdriften i arbeidet med etisk handel og aktsomhetsvurderinger på et definert basisnivå. Rapporten for offentlig sektor gjelder anskaffelser og rapporten er offentlig tilgjengelig. Medlemmenes innmeldingstidspunkt vil påvirke hvor langt de har kommet i arbeidet.

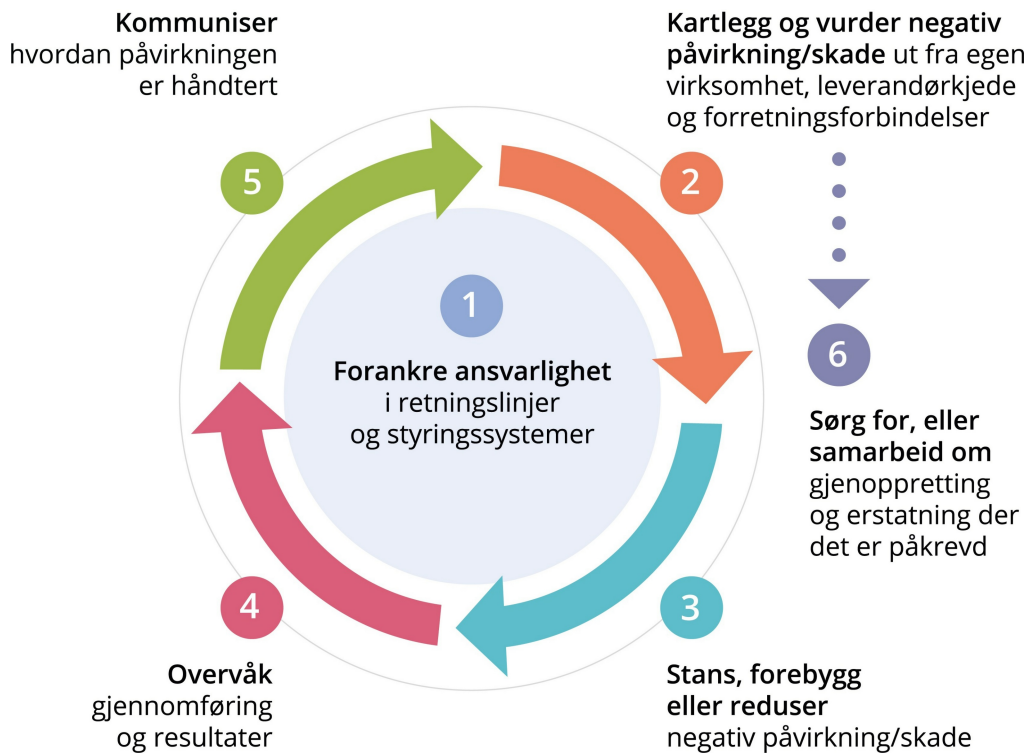

Heidi Furustøl

Daglig leder

Etisk handel Norge

Rapportering på aktsomhetsvurderinger med hensyn til mennesker, samfunn og miljø

Årsrapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv. Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger utelukker ikke at en virksomhet har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Metoden for aktsomhetsvurderinger er godt egnet til å bistå virksomheter til å opptre ansvarlig gjennom å kartlegge og håndtere risiko for negative påvirkninger og skade forårsaket av egen virksomhet, i leverandørkjeden og hos forretningsforbindelser, med hensyn til grunnleggende menneskerettigheter, miljø og korrupsjon. Det vil, basert på hvor i leverandørkjeden en virksomhet befinner seg, naturlig være ulik grad av delaktighet innenfor de ulike trinnene, men enhver virksomhet har plikt til å utøve ansvarlighet innenfor de ulike trinnene. Ansvarlighet i denne forbindelse for offentlig sektor baseres i stor grad på virksomhetens egen forankring, systemer og rutiner, egne vurderinger i forhold til risiko (basert på anerkjente kilder og egen kompetanse/erfaring), oppfølging av leverandør/kontrakt, kommunikasjon med berørte parter og samarbeid/bidra/påse sammen med leverandør om forbedringer/avvikshåndtering. Alle medlemmer i Etisk handel Norge er forpliktet på prinsipperklæringen om bærekraftig forretningspraksis med bruk av aktsomhetsvurderinger. Offentlige oppdragsgivere/virksomheter forplikter seg til å arbeide aktivt for samme mål innenfor det handlingsrommet loven til enhver tillater. I henhold til første pilar i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter (UNGP) har det offentlige et juridisk ansvar for å beskytte menneskerettighetene gjennom å utføre aktsomhetsvurderinger både i egne organer, i eierskap og i offentlige anskaffelser.

Denne årsrapporten er delt inn i kapitler basert på OECDs aktsomhetsvurderingsmodell, samt hensyntar de fire fasene av anskaffelsesprosessen for offentlig sektor. Anskaffelsesprosessen består av; 1. forankring, 2. planlegging, 3. gjennomføring og 4. oppfølging. De fire fasene er beskrevet i parentes i innholdsfortegnelsen under de seks trinnene i OECDs aktsomhetsmodell.

Forord fra virksomhetsleder

Som en av Norges ledende byggherrer ønsker Statsbygg å gå foran og være en god rollemodell for bygge- og eiendomsnæringen når det kommer til å fremme ansvarlige, lovlig og åpne leverandørkjeder. Gjennom samarbeidet med andre aktører i byggebransjen er vi med på å etablere mer åpenhet og bevisstgjøring rundt menneskerettigheter og fremme et trygt og sikkert arbeidsmiljø for alle arbeidstakere.

Gjennom vårt medlemskap i Etisk handle Norge har vi fått bistand til å etablere gode rutiner for å få frem respekt for arbeidstaker- og menneskerettigheter, og en trinnvis utvikling som er tilpasset modenhetsnivået i byggebransjen.

Harald Vaagaasar Nikolaisen

Administrerende direktør

Nøkkelinformasjon om virksomheten og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om virksomheten

Navn på virksomheten

Statsbygg

Adresse hovedkontor

Biskop Gunnerus gate 6, Oslo

Antall ansatte

850

Navn, tittel og tlf.nr. for kontaktperson for rapporten

Grethe Tenden

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

Grethe.tenden@statsbygg.no

Beskrivelse av virksomhetens struktur

Statsbygg er en statlig forvaltningsbedrift underlagt Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD).

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret: eks. mva.

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret: tallet gjelder kun rammeavtaler og serviceavtaler, ikke byggherreavdelingen.

Informasjon om anskaffelser/avtaler

Samlet verdi innkjøp av varer og tjenester i rapporteringsåret (NOK)

9 150 140 082

Totalt antall aktive anskaffelser/avtaler i rapporteringsåret

968

Oppgi antall avtaler hvor det har vært gjennomført kontraktsoppfølging under rapporteringsåret

19

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Lage et system slik at vi på en god måte kan følge opp leverandørene og dokumentere på en systematisk måte.

Status: Er på plass. Bruker formsskjema til risikovurdering og temas for lagring. Men fortsatt noen forbedringer som kan gjøres her.

2

Mål: Oppfølging av rammeavtaler har vært i fokus og vi har fult opp 16 rammeavtaler

Status: Rammeavtalene sliter litt, men har fått på plass policyer og rutiner. Har vært litt utfordrende for dem å sette seg inn i Åpenhetsloven.

3

Mål: Følge opp alle kontrakter i byggeprosjekter hvor kravet til etisk handel er stilt og følge opp etterlevelse. Har fult opp 3 prosjekter, hvor et av dem førte til en stedlig kontroll

Status: Leverandørene møter en del utfordringer når de skal følge opp kravet. De sliter med å forstå hvilken informasjon som skal innhentes og hva som er bra nok.

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Utføre inspeksjoner i samarbeid med leverandører.

2

Samarbeide med andre byggherrer om seriøse leverandører og informasjonsdeling

3

Starte med kvalifikasjonskrav/tildelingskriterier på enkelte produktkategorier

A woman wearing a traditional conical hat with a pink ribbon and a patterned shirt is smiling while working in a rice field. She is bent over, and her hands are in the water, pulling up rice plants. The background shows a vast, green rice field under a cloudy sky.

1

Forankring av ansvarlighet i virksomheten

Forankring av bærekraft i virksomheten handler om å ha relevante strategier, planer, policy og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger i anskaffelser som er vedtatt av ledelsen.

For en offentlig virksomhet vil det bl.a. bety å ha egnede rutiner for å fremme respekt for grunnleggende menneskerettigheter ved offentlige anskaffelser der det er risiko for brudd på slike rettigheter, i tråd med §5 i Loven om offentlige anskaffelser (LOA). Det betyr også at anskaffelsesstrategi/policy og handlingsplaner omhandler bærekraft. Sentralt i dette er virksomhetens arbeid med aktsomhetsvurderinger. Det vil bla. si å ha strategier og planer for hvordan virksomheten identifiserer og håndterer virksomhetens negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø i hele leverandørkjeden. Gjennom å håndtere dette på en god måte bidrar virksomheten til oppnåelse av bærekraftsmålene.

Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes. Arbeidet med aktsomhetsvurderinger, og i denne forbindelse også oppfølging av leverandørenes aktsomhetsvurderinger, bør være en integrert del av virksomhetens anskaffelsesprosess. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Forankring: Anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

Vi har ikke en offentlig tilgjengelig policy for etisk handel, men vi har det for miljø.

1.A.2 Hvordan er anskaffelsesstrategi/policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Statsbygg har en anskaffelsesstrategi/policy som er forankret. Strategien inkluderer ikke aktsomhetsvurderinger.

1.B Forankring: Organisering, internkommunikasjon og kompetanse

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser for bærekraftig forretningspraksis organisert i virksomheten, og hvorfor?

Vi bruker GRI rapportering standard.

Aktsomhetsvurdering blir bare brukt i forbindelse med arbeidet om etisk handel. Det er 1 person i Statsbygg som har tatt kurset gjennom etisk handel Norge.

Vi bruker miljøstyringsmetodikk ISO14001

1.B.2 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å arbeide med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser og følge opp dette hos leverandører?

Statsbygg har 1 person som jobber med oppfølging av etisk handel og som har tatt kurset i aktsomhetsvurderinger. Aktsomhetsvurderinger har blitt brukt når vi har utviklet veikart, handlingsplan og risikoverktøy for å prioritere risiko. Vedkommende har tatt kurset hos etisk handel Norge og jobber tett med etisk handel Norge for å følge opp på bransjenivå.

1.C. Forankring: Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

Bærekraft står sentralt og en viktig del av Statsbyggs strategier og handlingsplaner.

Statsbygg har i sin strategi for 2021-2025 målet «Vi leverer bærekraftige løsninger». Målet omfatter...(usikker på om jeg skal skrive noe om dette – treffer det etisk handel?)

Statsbyggs anskaffelsesstrategi 2023-2026 har ett av fem mål om at «Våre anskaffelser bidrar til bærekraftig samfunnsutvikling». Målet innebærer at «Statsbygg skal ivareta hensyn til energi, miljø og klima i anskaffelsene. Statsbygg skal hindre at useriøse aktører vinner frem i konkurransen om våre kontrakter, og sørge for at valgte leverandører etterlever lover, regler og etiske krav». Det fastsettes årlige handlingsplaner til anskaffelsesstrategien. For inneværende år er besluttede tiltak:

- Implementere tiltak fra Statsbyggs strategiske satsningsområde «Klima 2025»
- Utvikle metodikk for å følge opp seriositetsbestemmelser i tjenestekontrakter
- Utvikle miljøoppfølgingsplan til rammeavtaler
- Utvikle miljøkrav som tildelingskriterier

I tillegg vil andre satsningsområder med tilhørende tiltak i strategien underbygge og bidra til oppnåelse av målet om bærekraftige anskaffelser. Dette gjelder for eksempel pågående arbeid med profesjonalisering, styrking og utvikling av kontraktsforvaltningen.

1.D Forankring: Partnerskap og samarbeid med leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med leverandørkjeden?

Basert på risikovurderinger som blir gjort i forkant av anskaffelser vil vi ta stilling til om kravet til etisk handel skal stilles eller ikke. Hvis kravet stilles vil vi ha et oppstartsmøte med gjennomgang hva som ligger i kravet og hva vi forventer av leverandøren.

eksempel på oppfølging kan være:

1: Oppstartsmøte med PL og SHA-rådgiver (varighet ca. 1t)

- Plan for oppfølging gjennomgås/diskuteres

2: Oppstartsmøte med leverandør (varighet ca. 1t)

- Hva betyr kontraktskravene

- Etterspørre policy og rutiner - frist 6 måneder etter kontraktsinngåelse

3. Bruk av egenrapporteringsskjema og risikovurdering

4. Risikovurdering basert på svarene i egenrapporteringsskjema avgjør videre oppfølging. Videre oppfølging kan bestå av:

- Etterspør mer dokumentasjon

- Stedlig revisjoner hos leverandør

- Stedlig revisjon på produksjonssted

Klima- og miljødimensjonen av bærekraft er også vurdert i forkant av anskaffelser og hvordan det skal vektlegges. Avhengig av kontraktstype og -størrelse er hensiktsmessige krav stilt.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i anskaffelser under rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Det har blitt besluttet at vi skal lage en GRI rapport som skal publiseres årlig med fokus på arbeidet innen bærekraft.

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på, mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden.

For offentlig sektor vil det være vesentlig å foreta denne type kartlegging i flere faser av en anskaffelsesprosess. Først overordnet i planleggingsfasen og deretter i konkurransegjennomføringen. Virksomheten må i planleggingsfasen tilegne seg overordnet kunnskap om risikobildet for de aktuelle produkter/tjenester som inngår i anskaffelsen. Deretter, ut fra grad av risiko, tilpasse videre dialog, krav, kriterier og oppfølging mot aktuelle tilbydere/leverandører (konkurransegjennomføring).

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø må også inngå i kontraktsoppfølgingen for å redusere og forebygge risiko for menneske, samfunn og miljø. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av tilbydere/leverandører er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 Risikokartlegging

Statsbygg følger Etisk handel Norge sin anbefalte metodikk og verktøy for risikovurderinger, og støtter oss til bl.a. følgende kilder i vår risikovurdering: -Difis høyrisikoliste, -US Department of Labour; List of Goods produced by Child Labour or Forced Labour, -International Trade Union Confederation - Annual Survey of Violations of Trade Union Rights og - US State Department: Country Reports on Human Rights Practices (section 7). Statsbygg gjør risikovurderinger både i planleggingen av anskaffelser og i forbindelse med kontraktoppfølging.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Etske/sosiale krav i anskaffelsesprosessen

1

I hvilke type anskaffelser	Rammeavtaler for håndverkertjenester innen rør, elektro, naturstein og solcelleprodukter
Ant. leverandører på avtalen	Rammeavtaler
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei
Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	ja

2

I hvilke type anskaffelser	Totalentrepriser, utførelsesentrepriser for anskaffelser for VVS, elektro, naturstein og solcelleprodukter
Ant. leverandører på avtalen	Engangskjøp
Anvendt som kvalifikasjonskrav	Nei

Anvendt ved tildeling av kontrakt	Nei
Anvendt som kontraktsvilkår	Ja

3

I hvilke type anskaffelser	
Ant. leverandører på avtalen	
Anvendt som kvalifikasjonskrav	
Anvendt ved tildeling av kontrakt	
Anvendt som kontraktsvilkår	

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Relatert tema	Geografi

Vesentlig bærekrafttemaer for Statsbygg basert på vesentlighetsanalyse i henhold til GRI (se vedlagt rapport):

Ta hensyn til klimaendringer - Klima og miljø

Redusere klimabelastning - Klima og miljø

Redusere naturbelastning - Klima og miljø

Energieffektivisering - Klima og miljø

Tilrettelegge for lav ressursbruk - Klima og miljø

Bidra til sirkulærøkonomi - Klima og miljø

Sikre et trygt arbeidsmiljø - Sosiale forhold

Utvikle riktig kompetanse - Sosiale forhold

Menneskerettigheter ivaretas i hele verdikjeden - Sosiale forhold

Hensyn til lokalsamfunn - Sosiale forhold

Åpen og etisk styring - Økonomi

Anskaffelser som bærekraftig virkemiddel - Økonomi

2.A.4 Beskriv prioriterte risikoområder og bakgrunn for prioriteringen av disse. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Bærekrafttemaer er valgt ut basert på en vesentlighetsanalyse. Analysen består av en kartlegging av Statsbyggs påvirkningsmuligheter og viktighet for Statsbyggs interessenter på tvers av Statsbyggs virksomhetsområder. De mest vesentlige temaene har blitt prioritert og påpeker der Statsbygg både opplever utfordringer og jobber aktivt med helhetlig bærekraft, inkl. klima og miljø, sosiale forhold og økonomidimensjoner.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte.

For offentlig sektor vil kartleggingen bl.a. innebefatte å benytte informasjon, kunnskap og dokumentasjon som leverandør innehar. Leverandør skal inneha oversikt over bl.a. risiko på land- og sektornivå og kunnskap om hvordan prioritere basert på mest vesentlig negativ påvirkning mennesker, samfunn og miljø. Dog må virksomheten selv gjøre sine innledende vurderinger på risiko og prioritering av dette.

Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres.

Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne strategier, policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stans, forebygg eller reduser (planlegging, gjennomføring og oppfølging)

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning/skade	
Overordnet mål :	
Status :	
Mål i rapporteringsåret :	

Utførte tiltak og begrunnelse :

Mål og aktiviteter for kommende rapporteringsår :

ANDRE TILTAK FOR Å HÅNDTERE NEGATIV PÅVIRKNING

Beskriv virksomhetens generelle tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning knyttet til anskaffelser, også i leverandørkjeden.

3.B.1 Reduksjon av natur- og miljøpåvirkning

Se vedlagt Bærekraftsrapport 2022

3.B.2 Reduksjon av klimagassutslipp

Se vedlagt Bærekraftsrapport 2022

3.B.3 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

Se vedlagt Bærekraftsrapport 2022

3.B.4 Valg av produkter og sertifiseringer

Se vedlagt Bærekraftsrapport 2022

3.B.5 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

Se vedlagt Bærekraftsrapport 2022

3.B.6 Bekjempelse av korrupsjon og bestikkelser i egen virksomhet og leverandørkjeden

Se vedlagt Bærekraftsrapport 2022

3.B.7 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Se vedlagt Bærekraftsrapport 2022

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging.

Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre (f.eks leverandører).

Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger ved anskaffelser og i kontraktsoppfølging brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A. Overvåke og evaluere (oppfølging)

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø i forbindelse med anskaffelser, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis.

Fagperson for etisk handel følger opp kontrakter hvor kravet er stilt. Leverandørene vi følger opp har ikke kommet til steg 3 i aktsomhetsvurderinger "vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning". Det er derfor ikke begynt noe overvåking/oppfølging av dette.

4.A.2 Hvor mange leverandører har vært gjenstand for kontraktsoppfølging knyttet til bærekraft, inkludert etiske- og sosiale krav, i rapporteringsåret (gjelder avtaler inngått i rapporteringsåret og avtaler inngått tidligere år)?

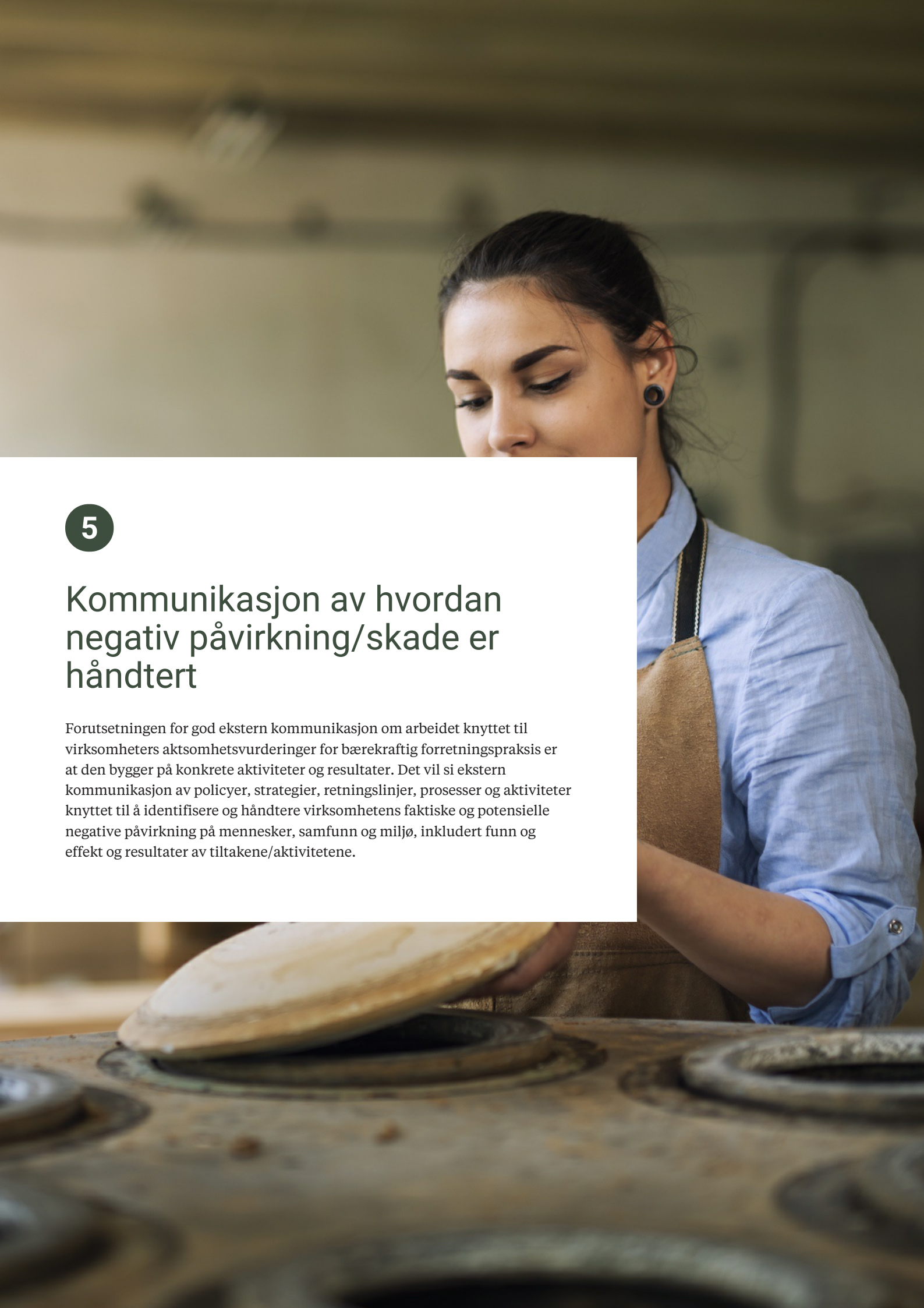
Vi har fulgt opp 19 leverandører. 16 av disse har vært rammeavtaler og 3 enkeltkjøp.

4.A.3 Er det i rapporteringsåret identifisert avvik fra de etiske- og sosiale kravene hos aktører i leverandørkjeden? Faktiske negative konsekvenser for mennesker og miljø omfattes. Manglende åpenhet om leverandørkjede og manglende bærekraftspolicy kan også være vanlige avvik. Hvis ja: Angi type avvik, hvor i leverandørkjeden avvikene er identifisert, tiltak iverksatt for å rette avvikene, samt status.

1

Type avvik (barnearbeid, HMS, lønn, arbeidstid etc)	
Hvor i leverandørkjeden?	
Tiltak iverksatt for å rette avvik	
Status	

Det er ikke avdekket noen store avvik på kontrollene vi har gjort. De fleste leverandørene jobber fortsatt med kartlegging av risiko og leverandørkjeder.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is focused on her work. She is looking down at a large, round, metal object, possibly a lid or a piece of equipment, which is resting on a surface. The background is blurred, showing what appears to be a kitchen or industrial setting with various equipment and structures.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Det vil si ekstern kommunikasjon av policyer, strategier, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere virksomhetens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, inkludert funn og effekt og resultater av tiltakene/aktivitetene.

5.A. Kommunisere eksternt (oppfølging)

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med aktsomhetsvurderinger i anskaffelser, kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

Statsbygg har delt arbeidet som er gjort i forbindelse med veikart, handlingsplan og risikovurderinger. Vi har gjort en prioritering av risikoområder i samarbeid med etisk handle Norge. Vi ønsker at når kravet stilles, så skal vi følge opp. Dette er grunnen til at vi ikke stiller kravet i alle kontrakter enda.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker, samfunn eller miljø, håndteres skaden gjennom å sørge for eller samarbeide om gjenoppretting.

Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for, eller samarbeide om, tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert. Ved inngåelse av leverandørkontrakter, hvor det viser seg at leverandøren, enten direkte eller indirekte, har bidratt til skade på mennesker, samfunn og miljø, forventes det at også oppdragsgiver bidrar til gjenoppretting. Grad av bidrag til gjenoppretting fra oppdragsgiver kan i denne sammenheng variere. I mange tilfeller vil den mest aktuelle handlingen være, som et minimum, å påse at leverandør utfører sin plikt til å bidra til gjenoppretting videre i leverandørkjeden. (Kontraktsoppfølging på pkt. 2.6 i kontraktsvilkår for ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeden, utarbeidet av DFØ og EHN).

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Vi har ikke en strategi/policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser.

6.A.2 Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Har foreløpig ikke avdekket noen tilfeller.

6.B Sikre tilgang til mekanismer for gjenoppretting (oppfølging)

6.B.1 Beskriv hva virksomheten gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn i leverandørkjeden har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Som byggherre vil vi følge opp og samarbeid med våre leverandører der det er avdekket brudd og der det krever gjenopprettelse.

Kontaktinformasjon:

Statsbygg

Grethe Tenden

Grethe.tenden@statsbygg.no